

Plenaire sprekers:

Paul Alexander

Hoe in Rusland het verzet tegen het regime gevoerd wordt vanuit de gevangenissen en straffkolonies

Aleksej Navalny verspreidde tot aan zijn dood in een kamp in het noorden van de Russische Federatie vanuit gevangenschap zijn politieke boodschap via zijn sociale media. Andere politieke gevangenen blijven zich eveneens vanuit hun cel uitspreken tegen Poetins regime en de oorlog in Oekraïne. Ze zijn in het huidige Rusland de dissidenten van deze tijd en vormen de ware oppositie. Paul Alexander schets aan de hand van het leven en lot van een aantal politieke gevangenen het verzet in Rusland.

Over Paul Alexander

Paul Alexander is schrijver en journalist. Hij schrijft verhalen over Rusland, Oekraïne, Oost-Europa, Balkan, Argentinië, muziek, film, literatuur, human interest. Onlangs verscheen bij Uitgeverij Jurgen Maas zijn boek *Bloed, as en tandpasta. Leven en lot van politieke gevangenen in Rusland*.

Anna Victoria Politkovskaya

Legacy of Anna Politkovskaya: Growing up in Russia as her granddaughter (English)

The talk will not be a conventional biographical lecture. As Anna Politkovskaya's granddaughter, I never had the chance to know her personally, so rather than simply recounting her life, I would like to reflect on what it means to inherit the legacy of someone whose work continues to shape discussions about journalism, language, human dignity and truth. Through her writings, I hope to explore how language can become an act of witness, why her journalism remains relevant today, and what her legacy asks of us almost twenty years later.

About Anna Victoria Politkovskaya

Anna Victoria Politkovskaya was born and raised in Russia. At the age of 15, she and her family left Russia for Europe due to political persecution.

She is currently studying Political Science at the University of Amsterdam. Alongside her studies, she speaks at international conferences, universities, and public events on topics including freedom of expression, Russian civil society, disinformation, and the legacy of her grandmother, the journalist Anna Politkovskaya. Through her work, she explores questions of memory, democracy, human rights, and the role of language in times of war and authoritarianism.

Bijpraat- en ideeënsessie taalonderwijs Russisch

Tijdens de lunchpauze gaat Jeanette Bron met geïnteresseerden in gesprek over de toekomst van het taalonderwijs Russisch in Nederland. Ze zal onder andere spreken over de Vakvernieuwing en de voorgenomen veranderingen in het moderne vreemdetalenonderwijs op middelbare scholen. Hebt u ideeën over de versterking van ons vak, schuif dan aan met een broodje en een drankje.

Ljoedmila Oelitskaja

“Vaarwel Europa?” Publieksinterview met Ljoedmila Oelitskaja door Otto Boele met Nina Targan Mouravi als tolk

Over Ljoedmila Oelitskaja

Ljoedmila Oelitskaja (1943) studeerde biologie aan de Staatsuniversiteit van Moskou en werkte als onderzoeker aan het Instituut voor Algemene Genetica. Na een periode als dramaturg en scenarioschrijver vestigde zij in de jaren negentig haar naam als romanschrijver. Haar internationale doorbraak kwam met de novelle *Sonjetsjka* (1992; boekuitgave 1995), gevolgd door de familieroman *Medea en haar kinderen* (1996).

In haar romans staan eigenzinnige vrouwen centraal en worden controversiële thema's met empathie en inzicht besproken. Dit komt ook sterk naar voren in haar latere, omvangrijke meesterwerken zoals *Reis naar de zevende hemel* en het epische *Een Russische geschiedenis* (2010), waarin ze de verstikkende invloed van het totalitaire regime op het individu beschrijft. Haar meest recente, indringende

verhalenbundel [Het lichaam van de ziel](#) (Azboeka, 2026) verkent op scherpzinnige wijze de grensgebieden van ons bestaan, het naderende einde en de menselijke psyche, thema's waarin haar wetenschappelijke achtergrond als biologe subtiel voelbaar is.

Oelitskaja pleit voor tolerantie en openheid en is een moreel baken voor andersdenkende Russen. Ze ontving vele prestigieuze literaire prijzen en onderscheidingen, waaronder de Russische Bookerprijs, de Prix Médicis Étranger en de Oostenrijkse Staatsprijs voor Europese Literatuur. Vanwege haar openlijke kritiek op het Russische regime en de invasie in Oekraïne werd haar werk in haar vaderland in de ban gedaan. Sinds maart 2022 woont en werkt ze in Berlijn.

Over Otto Boele

Otto Boele studeerde Russisch aan de Universiteit van Amsterdam. Hij promoveerde in 1996 op het proefschrift *The North in Russian Romantic Literature* aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 2005 is hij verbonden aan de opleiding Russische Studies aan de Universiteit Leiden waar hij Russische literatuur en film doceert. Samen met Electrical Films maakte hij de achtdelige podcastserie [Schandaal en controverse in de Russische literatuur](#) waarvan de laatste aflevering is gewijd aan Ljoedmila Oelitskaja.

Parallelsessies - Workshops:

Alsu Buiting

Tussen woordenboek, wet en werkelijkheid: het Russisch van nu (Russisch, niveau B1)

Wanneer de staat zegt dat de zuiverheid en rijkdom van het Russisch beschermd moeten worden, dringt zich een andere vraag op: wat betekent "zuiver" eigenlijk als het over taal gaat? In 2025/2026 kreeg het streven naar taalzuivering een officiële vorm in nieuwe wetten en woordenboeken voor het Russisch als staatstaal. Tegelijkertijd gebeurt er van alles buiten de officiële norm. Mensen schrijven anders, gebruiken vaker taboewoorden en nieuwe beleefdheidsformules, en daarnaast is er sprake van sterkere klinkerreductie. Het Russisch beweegt mee in een tijd vol tegenstellingen. In deze workshop verkennen we hoe taalbeleid, taalnormen en alledaags taalgebruik samen het Russisch van nu vormgeven.

Over Alsu Buiting

Alsu Buiting is taalkundige en docent aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij studeerde in Moskou en Nijmegen en heeft ruime expertise in taalonderwijs en vertalen. In haar werk beweegt zij zich op het snijvlak van Russische taal, cultuur, media en politiek.

Herma Dijkema

Vertaalworkshop: vertaaloplossingen in *О теле дышу* van Ljoedmila Oelitskaja

Tijdens de workshop deelt Herma haar praktijkervaring en de kneepjes van het vertaalambacht. Hierbij wordt gewerkt met tekstfragmenten uit haar nieuwste vertaling: [‘Het lichaam van de ziel’](#) van de gerenommeerde Russische auteur Ljoedmila Oelitskaja.

Over Herma Dijkema

Herma Dijkema is vertaler en docent Russisch-Nederlands aan Capabel, voorheen ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen. Haar expertise is mede gevormd door een verblijf van elf jaar in Kolomna en Moskou (Rusland), waar zij haar kennis van de Russische taal en cultuur opdeed. Samen met haar collega Marjolijn Muntinga heeft zij reeds een aantal boekvertalingen op haar naam staan.

Tijdens de workshop deelt Herma haar praktijkervaring en de kneepjes van het vertaalambacht. Hierbij wordt gewerkt met tekstfragmenten uit haar nieuwste vertaling: [‘Het lichaam van de ziel’](#) van de gerenommeerde Russische auteur Ljoedmila Oelitskaja.

Olga Popova

Who Gets to Be Indigenous? Colonialism in Russia, a Komi Perspective (English)

This workshop introduces participants to Russia's approach to defining Indigenous peoples and examines the Komi experience through comparative autoethnography. It invites participants to answer uncomfortable

questions about colonialism in Russia and encourages critical reflection on Indigenous identity, colonization, and challenges Indigenous communities face in preserving their cultures and exercising their rights.

About Olga Popova

Olga Popova is Komi from the Republic of Komi. She is a PhD researcher at the University of Groningen, where she studies Indigenous peoples of the Arctic. Through her research, Olga explores her own Indigenous identity, raises awareness of the challenges Indigenous communities face, and seeks ways to support their resilience and self-determination.

Oshank Hashemi

Ideologische indoctrinatie en Poetins nationalistische politiek binnen het Russische staatsonderwijs, 2012–2024. Na de annexatie van de Krim in 2014 en in het bijzonder sinds de grootschalige Russische invasie van Oekraïne in 2022 is het Kremlin zich aanzienlijk actiever gaan toeleggen op het formuleren, institutionaliseren en uitdragen van een officiële staatsideologie. Russische jongeren zijn daarbij uitgegroeid tot een van de voornaamste doelgroepen, aangezien zij behoren tot de bevolkingsgroepen die het regime het minst steunen. Als reactie hierop hebben verschillende actoren binnen het regime geprobeerd jongeren voor zich te winnen door het voortgezet onderwijs tot een belangrijk terrein van ideologische interventie te maken.

In deze workshop maken de deelnemers kennis met de belangrijkste actoren, ideeën en top-downstrategieën waarmee de Russische overheid jongeren voor zich probeert te winnen en haar nationalistische narratief onder hen probeert te verspreiden. In het bijzonder besteden we aandacht aan het Znanie-platform en het daarmee samenhangende project DNA van Rusland. De deelnemers bekijken enkele video's uit dit project en onderzoeken op welke wijze en aan de hand van welke specifieke concepten, categorieën en narratieven Rusland daarin wordt gepresenteerd als een 'bijzondere' staatscivilisatie met bijbehorende 'eigen' traditionele waarden. Daarnaast lezen we enkele artikelen van de prominente staatsideologen Andrej Polosin en Aleksandr Charitsjev, die zijn verschenen in het tijdschrift *Bloknot grazhdanskogo prosvesjtsjenija*. De deelnemers nemen actief deel aan een discussie waarin de volgende vraag centraal staat: aan de hand van welke narratieven en ideeën worden in dit internetproject en deze artikelen ideologische betekenis en waarde toegekend aan de Russische cultuur, geschiedenis en het Russische grondgebied?

Over Oshank Hashemi

Oshank Hashemi is aan de Universiteit Leiden opgeleid als slavist en Ruslandkundige. In 2025 promoveerde hij aan de Universiteit Gent op het proefschrift *De instrumentalisering van het Russische literaire erfgoed als strategie van nationale identiteitspolitiek tijdens de derde presidentiële ambtstermijn van Vladimir Poetin (2012–2018)*. De herziene Engelse vertaling van zijn proefschrift verschijnt eind 2026 bij ibidem Press. Vanaf september 2026 gaat hij als junior research fellow aan de slag bij de Rijksuniversiteit Groningen.